

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συμπεριληπτική εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδη προτεραιότητα του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς στοχεύει στη δημιουργία ισότιμων ευκαιριών μάθησης για όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως των ατομικών τους χαρακτηριστικών και αναγκών. Ωστόσο, η πρακτική εφαρμογή της συμπερίληψης στη σχολική καθημερινότητα παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και της συνεργατικότητας μεταξύ των μαθητών.

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στην ανάπτυξη και εφαρμογή μιας πρωτότυπης εκπαιδευτικής παρέμβασης που βασίζεται αποκλειστικά στην ανθρώπινη αλληλεπίδραση και τη δύναμη της αφήγησης, αποσκοπώντας στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και στην ενίσχυση της συμπεριληπτικής κουλτούρας στο σχολικό περιβάλλον.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

- Συμπερίληψη
- Ενσυναίσθηση
- Βιωματική μάθηση
- Συνεργατική αφήγηση
- Δημοτική εκπαίδευση

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Κύριος σκοπός: Η ανάπτυξη και αξιολόγηση μιας εκπαιδευτικής παρέμβασης για την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της συνεργατικότητας σε μαθητές Δ' τάξης Δημοτικού.

Ερευνητικά ερωτήματα:

1. Πώς μπορεί η βιωματική μάθηση μέσω της αφήγησης να ενισχύσει την ενσυναίσθηση των μαθητών;
2. Ποιες είναι οι επιδράσεις της συμμετοχικής δημιουργίας ιστοριών στη συνεργατικότητα των παιδιών;
3. Με ποιους τρόπους μπορεί να προωθηθεί η κοινωνική ένταξη των μαθητών που αντιμετωπίζουν προκλήσεις;

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Σχεδιασμός: Ποιοτική έρευνα δράσης (Action Research) με εστίαση στη βιωματική μάθηση

Εργαλεία συλλογής δεδομένων:

- Συμμετοχικές παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων
- Γραπτά σχόλια και ανατροφοδότηση των μαθητών
- Ημερολόγιο εκπαιδευτικού

Διαδικασία ανάλυσης: Θεματική ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων με εστίαση στις αλλαγές στη συμπεριφορά και τις στάσεις των μαθητών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συζήτηση σε κύκλο

Δημιουργία ασφαλούς χώρου έκφρασης

Διερεύνηση εμπειριών αποκλεισμού και περιθωριοποίησης

2. Προσωπική έκφραση και ταύτιση

Ανάπτυξη φανταστικών χαρακτήρων που βιώνουν προκλήσεις

Διερεύνηση συναισθημάτων και κινήτρων των χαρακτήρων

3. Συλλογική δημιουργία αφηγήσεων (Co-created storytelling)

Συμμετοχική ανάπλαση ιστοριών με στόχο την κοινωνική ένταξη

Προσδιορισμός εναλλακτικών λύσεων και θετικών καταλήξεων

4. Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση

Συλλογική αξιολόγηση της διαδικασίας

Καταγραφή προσωπικών εμπειριών και μαθημάτων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κύρια ευρήματα:

Ενίσχυση της ενσυναίσθησης: Οι μαθητές επέδειξαν αυξημένη ικανότητα κατανόησης και αναγνώρισης των συναισθημάτων των συμμαθητών τους, ιδιαίτερα εκείνων που αντιμετωπίζουν προκλήσεις.

Βελτίωση της συνεργατικότητας: Παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της ομαδικότητας και της διάθεσης για συνεργασία, με τους μαθητές να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες στήριξης των συμμαθητών τους.

Αποδοχή της διαφορετικότητας: Καταγράφηκε θετική μεταβολή στις στάσεις απέναντι στη διαφορετικότητα, με μειωμένα επεισόδια αποκλεισμού και αυξημένη αποδοχή.

Ανάπτυξη κριτικής σκέψης: Οι μαθητές ανέπτυξαν την ικανότητα να εντοπίζουν καταστάσεις αδικίας και να προτείνουν δημιουργικές λύσεις.

Συμπεράσματα: Η εκπαιδευτική παρέμβαση αποδείχθηκε αποτελεσματική στην προώθηση της συμπεριληπτικής κουλτούρας στο σχολικό περιβάλλον. Η απλότητα της προσέγγισης και η εστίαση στην ανθρώπινη αλληλεπίδραση καθιστούν τη μέθοδο εύκολα εφαρμόσιμη σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια, ενώ η χαμηλή υλική επιβάρυνση την καθιστά προσβάσιμη σε όλα τα σχολεία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ainscow, M. (2020). Promoting inclusion and equity in education: Lessons from international experiences. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 6(1), 7-16.

Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2021). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), 813-828.

Mitchell, D. (2018). What really works in special and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies (3rd ed.). Routledge.

UNESCO. (2017). A guide for ensuring inclusion and equity in education. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

